

2013 m. balandžio 18 d., ketvirtadienis

Regioninis bendradarbiavimas ir dvišaliai klausimai

33. pabrėžia gerų kaimyninių santykių svarbą ir palankiai vertina konstruktyvų Juodkalnijos vaidmenį vykdamas regioninį bendradarbiavimą, ypač aktyvų dalyvavimą daugelyje pietryčių Europoje vykdomų regioninių iniciatyvų; giria Juodkalniją, kad ji palaiko gerus dvišalius santykius su visomis kaimyninėmis šalimis; visgi apgailestauja, kad dar nebaigta apibrėžti sienų su beveik visomis kaimyninėmis šalimis; ragina imtis pastangų visus likusius spręstinus klausimus išspręsti palaikant gerus kaimyninius santykius ir pabrėžia, kad prieš stojant į ES reikia išspręsti dvišalius klausimus; dar kartą ragina Komisiją ir Tarybą, remiantis ES sutartimis, pradėti kurti bendrai taikomą arbitražo mechanizmą narystės siekiančių šalių ir valstybių narių dvišaliams klausimams spręsti;

34. palankiai vertina nuolatinį Juodkalnijos bendradarbiavimą vykstant Sarajevo deklaracijos procesui pabėgėlių ir perkeltųjų asmenų klausimu, ypač regioninę aprūpinimo būstu programą, kuriai buvo pritarta 2012 m. balandžio mėn. vykusioje tarptautinėje paramos teikėjų konferencijoje Sarajeve; pabrėžia, kad būtina ir toliau dėti pastangas siekiant išspręsti šiame procese neišspręstus klausimus;

35. palankiai vertina tai, kad Bosnija ir Hercegovina, Kroatija, Juodkalnija ir Serbija pasirašė ministrų deklaraciją ir susitarimą dėl regioninės aprūpinimo būstu programos, taip pat finansavimą, kurį išipareigota skirti šiai programai remti;

36. ragina Juodkalniją savo poziciją dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo suderinti su ES bendrąja pozicija dėl Romos statuto vientisumo;

37. palankiai vertina tai, kad buvo ratifikuotas ir įsigaliojo ES ir Juodkalnijos susitarimas, kuriuo nustatomos Juodkalnijos dalyvavimo Europos Sąjungos krizių valdymo operacijose bendrosios sąlygos;

o

o o

38. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir Juodkalnijos vyriausybei bei parlamentui.

P7_TA(2013)0186

2012 m. Serbijos pažangos ataskaita

2013 m. balandžio 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2012 m. Serbijos pažangos ataskaitos (2012/2868 (RSP))

(2016/C 045/10)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2012 m. kovo 2 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadas,
- atsižvelgdamas į Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Serbijos Respublikos stabilizacijos ir asociacijos susitarimą (SAS), kuriam 2011 m. sausio 19 d. pritarė Europos Parlamentas ir kurio ratifikavimo valstybėse narėse proceso paskutinis etapas jau yra prasidėjęs, ir į Europos bendrijos ir Serbijos Respublikos laikinąjį susitarimą dėl prekybos ir su prekyba susijusių klausimų, kuris įsigaliojo 2010 m. vasario 1 d., ir į Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl tam tikrų procedūrų taikant EB ir Serbijos stabilizacijos ir asociacijos susitarimą: susitarimo ir laikinojo susitarimo taikymo procedūros,
- atsižvelgdamas į 2008 m. vasario 18 d. Tarybos sprendimą 2008/213/EB dėl Europos partnerystės su Serbija principų, prioritetų ir sąlygų, panaikinantį Sprendimą 2006/56/EB⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2012 m. vasario 28 d. Bendrijų reikalų tarybos susitikimo išvadas ir į 2012 m. kovo 1 d. vykusio Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadas,

⁽¹⁾ OL L 80, 2008 3 19, p. 46.

2013 m. balandžio 18 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2010 m. spalio 25 d. Tarybos išvadas, kuriose Komisija raginama parengti savo nuomonę dėl Serbijos paraiškos dėl narystės Europos Sąjungoje, į 2011 m. gruodžio 5 d. Tarybos išvadas, taip pat į 2011 m. gruodžio 9 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas, kuriose nustatomos stojimo derybų su Serbija pradėjimo sąlygos, ir į 2012 m. gruodžio 11 d. Tarybos išvadas, kurias parėmė Europos Vadovų Taryba 2012 m. gruodžio 13–14 d. susitikime,
 - atsižvelgdamas į 2011 m. spalio 12 d. Komisijos nuomonę dėl Serbijos paraiškos dėl narystės Europos Sąjungoje (SEC(2011)1208) ir į 2011 m. spalio 12 d. Komisijos komunikatą „2011–2012 m. plėtros strategija ir pagrindiniai uždaviniai“ (COM(2011)0666),
 - atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 10 d. Komisijos parengtą Serbijos 2012 m. pažangos ataskaitą (SWD(2012)0333),
 - atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 10 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai „2012–2013 m. plėtros strategija ir pagrindiniai uždaviniai“ (COM(2012)0600),
 - atsižvelgdamas į JT Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 1244 (1999), 2010 m. liepos 22 d. Tarptautinio Teisingumo Teismo (TTT) patariamąją nuomonę vienašališko Kosovo nepriklausomybės paskelbimo suderinamumo su tarptautine teise klausimu ir 2010 m. rugsėjo 9 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją, kuria pripažįstamas nuomonės turinys ir teigiamai vertinamas ES pasirengimas palengvinti Belgrado ir Prištinos dialogą ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2012 m. rugsėjo 27–28 d. vykusio šešto ES ir Serbijos tarpparlamentinio susitikimo bendrą pareiškimą,
 - atsižvelgdamas į 2007 m. lapkričio 8 d. ES ir Serbijos susitarimą dėl readmisijos ⁽²⁾ ir 2009 m. lapkričio 30 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1244/2009, iš dalies keičiantį Reglamentą (EB) Nr. 539/2001, nustatantį trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorės sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus ⁽³⁾,
 - atsižvelgdamas į 2012 m. rugpjūčio 28 d. paskelbtą trečiąją Komisijos ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai dėl stebėjimo po vizų režimo liberalizavimo Vakarų Balkanų šalyse pagal Komisijos 2010 m. lapkričio 8 d. pareiškimą (COM(2012)0472),
 - atsižvelgdamas į 2010 m. gruodžio 20 d. Tarybos sprendimą Nr. 2011/361/BUSP dėl Europos Sąjungos ir Serbijos Respublikos susitarimo, kuriuo nustatomos Serbijos Respublikos dalyvavimo Europos Sąjungos krizių valdymo operacijose bendrosios sąlygos, pasirašymo ir sudarymo ⁽⁴⁾,
 - atsižvelgdamas į galutinę 2012 m. rugsėjo 19 d. ESBO Demokratiškos institucijų ir žmogaus teisių biuro ribotus įgaliojimus turinčios rinkimų stebėjimo misijos, 2012 m. gegužės 6 ir 20 d. stebėjusios Serbijos parlamento ir prezidento rinkimus, ataskaitą,
 - atsižvelgdamas į 2012 m. rugpjūčio 1 d. Tarptautinio baudžiamojo tribunolo buvusią Jugoslavijai (TBTB) pirmininko metinę ataskaitą, 2012 m. spalio 15 d. pateiktą JT Generalinei Asamblėjai,
 - atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi 2012 m. kovo 1 d. Europos Vadovų Taryba suteikė Serbijai ES šalies kandidatės statusą, dar kartą patvirtindama aiškią šalies europinę perspektyvą, vadovaudamasi ES išpareigojimais visam Vakarų Balkanų regionui,
- B. kadangi pirmininkaujančios šalies išvadose, parengtose po 2003 m. birželio 19–20 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimo Salonikuose, visoms Vakarų Balkanų šalims aiškiai pažadėta, kad jos galės įstoti į Europos Sąjungą, kai atitiks nustatytus kriterijus; kadangi šis pažadas pakartotas atnaujintame konsensuse dėl plėtros, kurį 2006 m. gruodžio 14–15 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino, taip pat 2010 m. spalio 25 d. Tarybos išvadose ir per 2010 m. birželio 2 d. vykusį ES ir Vakarų Balkanų ministrų posėdį;

⁽¹⁾ A/RES/64/298.

⁽²⁾ OL L 334, 2007 12 19, p. 46.

⁽³⁾ OL L 336, 2009 12 18, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 163, 2011 6 23, p. 1.

2013 m. balandžio 18 d., ketvirtadienis

- C. kadangi Serbija ėmėsi daugybės priemonių siekdama normalizuoti santykius su Kosovu ir dėjo pastangas, kad pakankamai atitiktų politinius kriterijus ir stabilizacijos ir asociacijos proceso sąlygas;
- D. kadangi tik viena ES valstybė narė dar neratifikavo ES ir Serbijos stabilizacijos ir asociacijos proceso;
- E. kadangi Serbija, kaip kiekviena narystės ES siekianti šalis, turi būti vertinama pagal tuos pačius kriterijus atsižvelgiant į jos pasiekimus šiuos kriterijus vykdant, įgyvendinant ir jų laikantis;
- F. kadangi Serbija gali tapti svarbiu veikėju, užtikrinančiu regiono saugumą ir stabilumą, ir turėtų išlaikyti ir stiprinti konstruktyvų požiūrį į regioninį bendradarbiavimą ir gerus kaimyninius santykius, nes jie yra itin svarbūs vykdant Europos integracijos procesą;
- G. kadangi dvišaliai klausimai stojimo procese turėtų būti konstruktyviai ir kaimyniškai sprendžiami kiek galima anksčiau ir, pageidautina, prieš stojimo derybų pradžią atsižvelgiant į bendrus ES interesus ir vertybes; kadangi stojimo procese šie klausimai neturėtų būti kliūtimi ir neturėtų būti naudojami siekiant stabdyti šį procesą;
- H. kadangi naujoji Serbijos vyriausybė patvirtino savo išsipareigojimą tęsti Europos integracijos procesą; kadangi atsižvelgiant į tai būtina pasiekti solidžių rezultatų priimant ir įgyvendinant reformas;
- I. kadangi ES teisinės valstybės principui savo plėtros politikos srityje skyrė didžiausią svarbą;
1. palankiai vertina Tarybos raginimą Komisijai pateikti ataskaitą, kai tik Serbija atitiks būtinus narystės kriterijus ir pagrindinius prioritetus, kad be tolesnio delsimo būtų pradėtos stojimo derybos; yra tvirtai įsitikinęs, kad stojimo į ES derybas būtų galima pradėti 2013 m. birželio mėn.; ragina Serbiją tęsti demokratines, sistemines ir socialines bei ekonomines reformas, kurios jai leis prisiimti ir veiksmingai įgyvendinti su naryste susijusius išsipareigojimus;
 2. palankiai vertina tai, kad 2012 m. gegužės mėn. buvo surengti parlamento, vietos ir pirmalaikiai prezidento rinkimai, per kuriuos, kaip patvirtino ESBO Demokratiinių institucijų ir žmogaus teisių biuras, buvo paisoma pagrindinių teisių ir laisvių; ragina vyriausybę atsižvelgti į ESBO Demokratiinių institucijų ir žmogaus teisių biuro galutiniame pranešime pateiktas rekomendacijas, kad būtų didinamas rinkimų proceso skaidrumas;
 3. palankiai vertina naujosios vyriausybės išsipareigojimą tęsti ES integraciją ir pabrėžia, kad būtina vykdyti reformas; ragina naująją vyriausybę aktyviai dalyvauti vykdant reformas, ypač pagrindines reformas, kurios susijusios su teisminėmis institucijomis, kova su korupcija, žiniasklaidos laisve, visų mažumų apsauga, tvariu gamtos išteklių valdymu, struktūrinėmis ekonomikos reformomis ir verslo aplinkos gerinimu;
 4. pabrėžia, kad Serbijos stojimo derybų pradžia yra galima, kai tik bus pakankamai įgyvendinti pagrindiniai prioritetai, su sąlyga, kad toliau vyktų reformų procesai, ypač susiję su teisine valstybe; pabrėžia, kad tokiu būdu bus parodytas ir ES išsipareigojimas vykdyti plėtros procesą, ir Vakarų Balkanų šalių ES perspektyva; teigiamai vertina tai, kad Europos Komisijos 2012 m. pažangos ataskaitoje buvo pripažinta pažanga, kurią padarė Serbija siekdama atitikti Kopenhagos politinius kriterijus, ir primena, kad tolesnė pažanga europinės integracijos procese priklauso nuo tolesnio reformų proceso vykdymo, ypač užtikrinant demokratiją ir demokratiinių institucijų veikimą, laikantis teisinės valstybės principo, gerbiant žmogaus teises, vienodai ir ryžtingai ginant visas mažumas visoje Serbijos teritorijoje laikantis Europos standartų, išlaikant gerus kaimyninius santykius ir užtikrinant regionų bendradarbiavimą, taip pat taikiai sprendžiant dvišalius klausimus ir gerinant rinkos ekonomikos veikimą;
 5. pabrėžia, kad Serbijos stojimas į ES yra itin svarbus siekiant užtikrinti šalies ekonominio ir socialinio vystymosi kokybę;
 6. pabrėžia ES ir Serbijos stabilizacijos ir asociacijos susitarimo, kuriame apibrėžtos abiejų šalių abipusės teisės ir išsipareigojimai iki to momento, kai Serbija įstos į ES, svarbą; pažymi, kad Serbija pasiekė teigiamų rezultatų įgyvendindama savo išsipareigojimus pagal Stabilizacijos ir asociacijos susitarimą ir laikinąjį susitarimą; ragina vieną iš valstybių narių, kuri dar neužbaigė Stabilizacijos ir asociacijos susitarimo ratifikavimo proceso, kuo greičiau tai padaryti, kad šis susitarimas kuo greičiau įsigaliotų ir būtų sutvirtinti ES ir Serbijos santykiai bei būtų jiems suteiktas tolesnis akstinas;

2013 m. balandžio 18 d., ketvirtadienis

7. palankiai vertina Serbijos pasiektą pažangą siekiant atitikti politinius Kopenhagos kriterijus, kaip pripažįstama Komisijos 2012 m. pažangos ataskaitoje; primena, kad tolesnė Europos integracijos proceso pažanga tiesiogiai priklauso nuo to, ar bus siekiama neatšaukiamai įgyvendinti reformas ir atitikti Tarybos nustatytas sąlygas; pabrėžia, kad pagrindinis aspektas – įgyvendinimas;

8. apgailestaudamas pažymi, kad Belgrado ir Prištinos aukšto lygio dialogo 9-asis raundas baigėsi nepasiekus visapusiško susitarimo dėl Serbijos savivaldybių bendrijos įgaliojimų apimties; ragina abi šalis tęsti ir stiprinti derybas, kad būtų kuo greičiau rastas abiem šalims priimtinas ilgalaikis visų neišspręstų klausimų sprendimas; pabrėžia, kad santykių normalizavimas labiausiai pasitarnautų Serbijos ir Kosovo interesams ir būtų esminis žingsnis siekiant pašalinti Europos integracijos proceso kliūtis; ragina visapusiškai įgyvendinti abiejų šalių iki šiol sudarytus susitarimus; palankiai vertina Serbijos ir Kosovo ministrų pirmininkų Ivicos Dačićiaus ir Hashimo Thači susitikimus, nes tai itin svarbūs žingsniai siekiant tikro serbų ir Kosovo gyventojų susitaikymo ir Serbijos ir Kosovo santykių normalizavimo; teigiamai vertina aktyvų Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės Catherine Ashton vaidmenį sudarant palankias sąlygas Serbijos ir Kosovo dialogui; tikisi pažangos kitose srityse, pvz., telekomunikacijų ir energetikos, ir ragina abi šalis aktyviai siekti spręsti be žinios dingusių asmenų klausimą; palankiai vertina Serbijos vyriausybės nurodymą dėl susitarimo dėl įtraukaus regioninio bendradarbiavimo įgyvendinimo, sprendimą paskirti ryšių palaikymo pareigūnus ES biuruose Prištinoje ir Belgrade ir susitarimo dėl sienų valdymo pasirašymą bei pirmuosius žingsnius jį įgyvendinant; ragina Belgradą ir toliau glaudžiai bendradarbiauti su EULEX teisinės valstybės srityje ir dėti daugiau bendrų pastangų kovojant su organizuotu nusikalstamumu; ragina Serbiją visapusiškai bendradarbiauti su EULEX Ypatinga tyrimų grupe bei padėti jai vykdyti savo darbą;

9. pabrėžia būtinybę užtikrinti Serbijos ir Kosovo parlamentų ir pilietinės visuomenės dalyvavimą palaikant dialogą; pabrėžia, kad apie dialogo rezultatus skaidriai ir nuosekliai turi būti informuojama Serbijos ir Kosovo visuomenė, kad būtų sustiprintas proceso patikimumas ir jam teikiama didesnė visuomenės parama; ragina prirėikus rengti bendrus komunikatus ir vykdyti viešas konsultacijas klausimais, dėl kurių reikia diskutuoti palaikant dialogą, ir visus pasiektus susitarimus paskelbti ne tik anglų kalba, bet ir serbų ir albanų kalbomis;

10. pakartoja, kad Kosovo ar bet kurios kitos Vakarų Balkanų šalies padalijimo idėjos prieštarauja europinės integracijos dvasiai; ragina panaikinti lygiagrečiai veikiančias institucijas, kurias Serbijos valstybė išsaugojo Kosovo šiaurinėje dalyje, ir ypač išformuoti saugumo tarnybas ir teisinius organus; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti socialinį ir ekonominį vystymąsi regione; pakartoja, kad ekonominė parama turi būti visiškai skaidri, ypač finansuojant mokyklas ir ligonines Kosovo šiaurinėje dalyje; pabrėžia, kad ir Serbijos, ir Kosovo valdžios institucijos turi toliau stengtis užtikrinti visų mažumų apsaugą ir jų įtraukimą į platesnę visuomenę;

11. palankiai vertina Serbijos bendradarbiavimą su TBTB, kurį vykdančiosios įtariamieji karo nusikaltimais buvo perduoti Hagos tribunolui, kad būtų vykdomas teismo procesas; ragina toliau bendradarbiauti su Tribunolu; pritaria TBTB vyriausiojo prokuroro nuolatiniam raginimams atlikti išsamius tyrimus ir patraukti baudžiamajon atsakomybėn asmenis, dalyvaujančius paramos tinkluose, ypač karinėse ir civilinėse saugumo tarnybose, kuriais pasinaudodami bėgliai galėjo taip ilgai slapstytis laisvėje; pažymi, kad baudžiamasis persekiojimas dėl karo nusikaltimų šalyje buvo nuolat vykdomas, tačiau atkreipia dėmesį į būtinybę aktyviau spręsti be žinios dingusių asmenų problemą; be to, ragina valdžios institucijas užtikrinti liudytojų apsaugos programos patikimumą ir profesionalumą, taip pat suteikti šiai programai tinkamų išteklių, kad teisminės institucijos galėtų veiksmingai tęsti savo su karo nusikaltimais susijusių bylų nagrinėjimą; atkreipia dėmesį į tai, kad dėl didelių liudytojų apsaugos programos trūkumų daugelis buvusių policijos pareigūnų savanoriškai atsisakė joje dalyvauti;

12. ragina Serbijos valdžios institucijas ir politinius lyderius susilaikyti nuo pareiškimų ir veiksmų, kuriais daroma žala teismų autoritetui ir patikimumui, ir ragina Serbiją vykdyti savo pažadą ir likti nuolat išsipareigojusia vykdyti regioninį bendradarbiavimą ir siekti susitaikymo Vakarų Balkanuose, nepaisant išreikšto Serbijos visuomenės nusivylimo po neseniai paskelbto A. Gotovinos, M. Markačo ir R. Haradinajaus išteisinimo; palankiai vertina protokolo dėl bendradarbiavimo patraukiant baudžiamajon atsakomybėn karo nusikaltimų, nusikaltimų žmoniškumui ir genocido Serbijoje ir Bosnijoje ir Hercegovinoje vykdytojus pasirašymą;

13. pabrėžia, kad valdžios institucijos turi dėti daugiau pastangų, kad su konfliktu susijusį seksualinį smurtą patyrę asmenys Serbijoje ir visuose Vakarų Balkanuose pasiektų teisingumą;

14. palankiai vertina vyriausybės išsipareigojimą kovoti su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu, nes tai itin svarbu vykdančiosios Serbijos integracijos į ES procesą; pabrėžia, jog svarbu stiprinti su korupcija kovojančias nepriklausomas institucijas, ypač Kovos su korupcija agentūrą ir kovos su korupcija prokuratūros tarnybą, ir gerinti agentūrų veiklos

2013 m. balandžio 18 d., ketvirtadienis

koordinavimą; ragina valdžios institucijas baigti rengti 2012–2016 m. nacionalinę kovos su korupcija strategiją ir atitinkamą veiksmų planą ir užtikrinti, kad Kovos su korupcija agentūra, kaip nepriklausoma įstaiga, atliktų svarbų vaidmenį juos įgyvendinant; pabrėžia, kad politinė valia yra labai svarbi norint, jog aukšto lygio pareigūnų korupcijos atvejų tyrimai, įskaitant 24 prieštarigai vertinamus privatizavimo atvejus, būtų sėkmingi ir už šiuos nusikaltimus būtų nubausta, ir tikisi, kad ypatingas ir aktyvus ministro pirmininko pirmojo pavaduotojo vaidmuo šioje srityje duos vaisių;

15. pažymi, kad Serbija rengia naują teismų reformos strategiją, ir remia pastangas sukurti naują teismų sistemą siekiant pagerinti visos teismų sistemos veiksmingumą ir nepriklausomumą; palankiai vertina vyriausybės išipareigojimą šalinti teismų reformos trūkumus, ypač užtikrinant, kad teisinėje sistemoje nebūtų vietos netinkamai politinei įtakai, ir sprendžiant problemas, susijusias su parlamento galiomis skirti teisėjus ir prokurorus ir tiesioginiu politinio pasitikėjimo pareigūnų dalyvavimu Aukščiausiojo teismo ir Valstybinės prokuratūros tarybų darbe; pabrėžia, kad svarbu priimti aiškius ir skaidrius paskirtų teisėjų ir prokurorų vertinimo kriterijus, nes tai užtikrins jų nepriklausomumą ir profesionalumą; pabrėžia būtinybę atsižvelgiant į Venecijos komisijos rekomendacijas įgyvendinti priemones, kuriomis būtų sprendžiamas didėjančio neišnagrinėtų bylų skaičiaus klausimas; atkreipia dėmesį į tai, kad Teisingumo ministerijai ir toliau tenka atsakomybė už kapitalo išlaidas ir kad dėl to gali būti dar labiau apribojamas teisminių institucijų nepriklausomumas; ragina vyriausybę dėmesį sutelkti į reformos kokybę, o ne į tempą, ir pasinaudoti užsienio šalių turimomis techninėmis žiniomis; taip pat pabrėžia, kad dėl didelių teisės pokyčių būtinas pirminis ir tęstinis profesionalus teisėjų ir prokurorų mokymas;

16. pakartoja, kad būtina organizuoti nuolatinis ir visapusiškus prokurorų ir policijos pareigūnų mokymus sudėtingų ir ypač finansinių tyrimų klausimais; pabrėžia, kad kovos su sisteminga korupcija pagrindas yra politinių partijų, privačių interesų ir valstybinių įmonių ryšių nutraukimas; ypač atkreipia dėmesį į būtinybę užtikrinti partijų finansavimo skaidrumą ir atitikti ES standartams; ragina valdžios institucijas visapusiškai įgyvendinti partijų finansavimo įstatymą; tvirtina, kad kovojant su korupcija negalima pažeisti nekaltumo prezumpcijos principo; pabrėžia, kad atskleidžiant korupcijos atvejus itin svarbūs asmenys, informuojantys apie galimus pažeidimus; todėl ragina vyriausybę priimti ir įgyvendinti vidaus informatorių apsaugos taisykles ir aktyviai skatinti gyventojus pranešti apie korupciją visais lygmenimis; primena, kad ir valdžios institucijoms, ir žiniasklaidai tenka atsakomybė už patikimą visuomenės informavimą apie vykdomus korupcijos tyrimus, kuris yra būtina sėkmingo ir profesionalaus teisminių institucijų ir policijos darbo sąlyga;

17. ragina priimti tvirtesnę politinį išipareigojimą vykdyti viešojo administravimo reformą, ypač užtikrinant teisės aktų sistemos užbaigimą ir visišką atitikimą tarptautiniams standartams;

18. atkreipia dėmesį į naujosios vyriausybės pastangas spręsti susirūpinimą keliančius klausimus, į kuriuos dėmesį buvo atkreipęs Europos Parlamentas, dėl raginimo nedelsiant persvarstyti baudžiamojo kodekso 359 straipsnį, tačiau reiškia susirūpinimą dėl to, kad tos pačios nuostatos buvo įtrauktos į šio kodekso 234 straipsnį; pabrėžia, kad baudžiamojo kodekso naujo 234 straipsnio nuostatos neturi būti taikomos nei privačių vietos ar užsienio įmonių savininkams, nei atsakingiesiems asmenims, užimantiems pareigas ne Serbijoje esančiose užsienio įmonėse, ir ragina valdžios institucijas nutraukti visus su šiais asmenimis susijusius baudžiamuosius procesus; tai kiekvienu konkrečiu atveju turėtų būti taikoma ir perklasifikuojant; turėtų būti kuo greičiau išnagrinėtos neteisėtai išaldyto turto bylos, kadangi dėl to apsunkinama Serbijos ekonomikos padėtis;

19. yra susirūpinęs dėl su Voivodinos autonomija susijusio teisinio ir politinio neapibrėžtumo ir dėl didėjančios politinės įtampos tarp centrinės ir provincijos valdžios institucijų Voivodinos asamblėjai pareiškus ketinimą priimti provincijos autonomijos deklaraciją; ragina Serbijos vyriausybę atkurti status quo ante, atsisakyti centralizavimo priemonių ir nedelsiant pradėti derybas su autonominės provincijos valdžios institucijomis siekiant rasti sprendimus vadovaujantis teisinės valstybės ir subsidiarumo principais; primena šalims, kad laikantis Konstitucijos teisės aktas dėl autonominės provincijos finansavimo turėjo būti priimtas iki 2008 m. pabaigos; taigi ragina vyriausybę ilgiau nedelsiant parengti šį teisės aktą ir pateikti jį Parlamentui, nes tai būtina norint užtikrinti, kad Serbijoje gyvuotų demokratija ir teisinė valstybė;

20. dar kartą ragina persvarstyti nepagrįsto turto išaldymo atvejus, nepagrįstai padidintus ir atgaline data asmenims ir privačioms įmonėms taikomus mokesčius; ragina Teisingumo ministeriją ir Konstitucinį Teismą nedelsiant panaikinti galimybę selektyviai taikyti įstatymą dėl vienkartinio mokesčio papildomam pelnui ir papildomai nuosavybei, išgytai pasinaudojus specialiomis išmokomis, ir panaikinti visas kitų įstatymų dėl mokesčių nuostatas, pagal kurias leidžiama prieš priimant galutinį sprendimą mokesčių bylose taikyti nepagrįstai dideles baudas, dėl kurių bankrutuojama; ragina Serbijos valdžios institucijas išmokėti tinkamas kompensacijas nukentėjusiems privatiems asmenims ir įmonėms;

2013 m. balandžio 18 d., ketvirtadienis

21. reiškia susirūpinimą dėl prieštarų teisėkūros iniciatyvų, pvz., 2012 m. rugpjūčio mėn. nacionalinio banko įstatymo pakeitimų, kuriais daroma žala šios institucijos nepriklausomybei ir savarankiškumui vyriausybei darant pernelyg didelę įtaką; pabrėžia, kad politiniai Kopenhagos kriterijai apima valstybės institucijų nepriklausomybę; palankiai vertina 2012 m. lapkričio mėn. vadovaujantis Komisijos rekomendacijomis priimtus pakeitimus dėl centrinio banko įstatymo pakeitimų, kuriais siekiama užtikrinti didesnę nacionalinio banko veiklos tęstinumą ir sumažinti kiekvieno vyriausybės pasikeitimo poveikį banko valdytojo skyrimui;

22. dar kartą ragina valdžios institucijas siekiant demokratizuoti Serbiją toliau dėti pastangas atsikratyti buvusių komunistinių slaptųjų tarnybų palikimo; primena, jog svarbu toliau vykdyti saugumo sektoriaus reformą, stiprinti parlamentinę saugumo tarnybų priežiūrą ir kontrolę, taip pat atverti nacionalinius archyvus, ypač užtikrinti prieigą prie buvusios žvalgybos tarnybos UDBA bylų; ragina valdžios institucijas palengvinti prieigą prie tų archyvų, kurie susiję su buvusios Jugoslavijos respublikomis, ir grąžinti juos atitinkamoms vyriausybėms, jei šios paprašytų;

23. palankiai vertina tai, kad pamažu didėja civilinė saugumo tarnybų kontrolė; vis dėlto atkreipia dėmesį į tai, kad visa teisės aktų sistema yra nenuosekli ir turėtų labiau atitikti europinius standartus; yra susirūpinęs dėl didėjančio sekimo neturint leidimo atvejų skaičiaus; ragina valdžios institucijas priimti išsamius ir modernius teisės aktus, kad būtų aiškiai apibrėžtas civilinės saugumo tarnybų (ir civilinių, ir karinių) kontrolės mechanizmas; pažymi, kad dėl dabartinio teisės aktų sistemos, kurioje apibrėžiamas vadovavimas saugumo tarnyboms, neaiškumo gali būti daroma netinkama politinė įtaka ir žala bendroms pastangoms sukurti tikrą teisinę valstybę šalyje;

24. yra susirūpinęs dėl pasikartojančių kaltinimų, susijusių su policijos brutalumu ir piktnaudžiavimu tarnyba, ypač Kragujevaco, Vranės ir Leskovaco miestuose; primena, kad valstybės institucijų nepriklausomybė ir profesionalumas yra vieni iš Kopenhagos kriterijų; atsižvelgdamas į tai ragina valdžios institucijas imtis visų būtinų priemonių, kad būtų atkurtas visuomenės pasitikėjimas policija, ir vykdyti visų netinkamų veiksmų, apie kuriuos pranešama, vykdytojų baudžiamąjį persekiojimą;

25. pabrėžia, kad būtina užtikrinti nepriklausomą priežiūrą ir sukurti ankstyvo pažeidimų ir interesų konfliktų nustatymo viešųjų pirkimų, valstybinių įmonių valdymo, privatizavimo procedūrų ir viešųjų išlaidų srityse, kuriose šiuo metu ypač gali plisti korupcija, pajėgumus; reiškia susirūpinimą dėl procedūrinių trūkumų sudarant Konkursų dalyvių teisių apsaugos komisiją; pabrėžia, kad turėtų būti reikalaujama, jog nepriklausomos reguliavimo institucijos, sprendžiančios viešųjų pirkimų klausimus, atitiktų aukščiausius patikimumo standartus, nes buvo nustatyta, kad jos yra vienas iš pagrindinių korupcijos šaltinių šalyje;

26. palankiai vertina Serbijos pastangas kovoti su susitarimais dėl varžybų baigties sporto srityje ir tai, kad pakeitus baudžiamąjį kodeksą ši veikla pradėta laikyti nusikaltimu;

27. teigiamai vertina tai, kad Pasirengimo narystei pagalbos priemonė (PNPP) Serbijoje yra veiksminga; pabrėžia PNPP lėšų, kurias 2012 m. gruodžio mėn. Komisija skyrė Serbijos pastangoms įgyvendinti savo su ES susijusių reformų darbotvarkę remti, svarbą; pabrėžia, kad finansavimas bus panaudotas siekiant didinti teismų sistemos veiksmingumą, kurti prieglobsčio srities gebėjimus ir kovoti su organizuotu nusikalstamumu, įskaitant prekybą žmonėmis ir korupciją; ragina vyriausybę ir ES supaprastinti finansavimui pagal PNPP taikomas administracines procedūras, kad jis būtų prieinamesnis mažesniems ir decentralizuotiems paramos gavėjams; pabrėžia, kad ateityje persvarstant ES finansinę programą reikia išlaikyti tinkamą pasirengimo narystei paramos lygį;

28. rekomenduoja iš dalies pakeitus įstatymą dėl restitucijos pašalinti visus procedūrinius restitucijos natūra trukdžius ir teises kliūtis;

29. pažymi, kad regione plačiai paplitusi korupcija ir organizuotas nusikalstamumas, ir ragina priimti regioninę strategiją ir visas regiono šalis tvirčiau bendradarbiauti, kad šios rimtos problemos būtų sprendžiamos veiksmingiau;

30. mano, kad anksti pradėjus stojimo derybas dėl 23 ir 24 skyrių būtų padarytas teigiamas poveikis kovos su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu bei teisinės valstybės stiprinimo procesui; atsižvelgdamas į tai ragina valdžios institucijas pasiekti konkrečių rezultatų teisingumo srityje ir kovojant su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu ir patikimai išnagrinėti aukšto lygio pareigūnų korupcijos atvejus;

31. primena, kad stipri, profesionali ir nepriklausoma žiniasklaida – būtinas demokratinės sistemos veiksnys; ragina valdžios institucijas paspartinti žiniasklaidos strategijos, priimtos 2011 m. spalio mėn., ir su ja susijusių veiksmų planų įgyvendinimą; yra itin susirūpinęs dėl nuolatinio smurto prieš žurnalistus ir grasinimų jiems, ypač tiems, kurie tiria korupcijos ir organizuoto nusikalstamumo atvejus; pabrėžia, kad labai svarbu išnagrinėti XX a. paskutiniame ir šio amžiaus pirmajame dešimtmetyje nužudytų žurnalistų bylas, nes tai būtų naujosios vyriausybės įsipareigojimo užtikrinti teisinės

2013 m. balandžio 18 d., ketvirtadienis

valstybės principo laikymąsi ir žiniasklaidos laisvę įrodymas; yra susirūpinęs dėl bandymų kontroliuoti žiniasklaidos sektorių ir daryti jam įtaką ir ragina valdžios institucijas užtikrinti šio sektoriaus nepriklausomybę nuo politinio spaudimo, kad žurnalistams būtų sudarytos saugios sąlygos veiksmingai ir be vidinės cenzūros atlikti savo darbą; pabrėžia, kad būtina imtis veiksmų prieš žiniasklaidos nuosavybės koncentraciją ir kovoti su skaidrumo žiniasklaidoje trūkumu, taip pat užtikrinti vienodą prieigą prie reklamos rinkos, kurioje dominavo keli ekonomikos ir politikos sričių veikėjai, įskaitant viešųjų lėšų, panaudojamų reklamuojant ir propaguojant, išmokėjimą; ragina žurnalistus laikytis etikos kodekso; pažymi, kad priegios prie interneto lygis išlieka žemas; pripažįsta interneto svarbą užtikrinant žiniasklaidos laisvę ir ragina valdžios institucijas šioje srityje dėti kuo daugiau pastangų; pažymi, kad žiniasklaidos pranešimuose rinkimų kampanijos metu trūko būtino analitiškumo, o tai rodo, kad būtina išspręsti žiniasklaidos priemonių nuosavybės klausimą; palankiai vertina tai, kad strategijoje atsižvelgiama į konstitucines teises, susijusias su tautinių mažumų kalbomis žiniasklaidoje, ir pabrėžia, kad teisė transliuoti regionines valstybinio radijo ir televizijos laidas turėtų būti įgyvendinama ir Voivodinoje;

32. teigiamai vertina nepriklausomų reguliavimo institucijų vaidmenį siekiant gerinti šalies institucijų veiksmingumą ir skaidrumą; ragina valdžios institucijas dirbti siekiant kuo aukštesnių standartų užtikrinant teisinės sistemos nuoseklumą ir nešališką visų teisinių nuostatų įgyvendinimą; itin palankiai vertina ombudsmeno ir Komisijos nario, atsakingo už valstybinės svarbos informaciją ir asmens duomenų apsaugą, atliktą darbą; ragina valdžios institucijas Valstybinei audito institucijai, Konkurencijos apsaugos komisijai, Viešųjų pirkimų biurui ir Viešųjų pirkimų dalyvių teisių apsaugos komisijai suteikti atitinkamus finansinius, administracinius ir biuro pajėgumus, kad jie galėtų atlikti savo pareigas; ragina valdžios institucijas imtis tolesnių veiksmų atsižvelgiant į Kovos su korupcija tarybos išvadas, kurios padėjo supažindinti visuomenę su aukšto lygio pareigūnų korupcija; ragina valdžios institucijas skatinti imtis tolesnių veiksmų atsižvelgiant į nepriklausomų reguliavimo institucijų rekomendacijas ir užtikrinti Respublikinės transliavimo agentūros nepriklausomumą ir jos pasaulietinį pobūdį; primena, kad nepriklausomos reguliavimo institucijos yra itin svarbios norint sėkmingai kovoti su sisteminė korupcija ir jos yra pagrindinė stabdžių ir atsvarų sistemos dalis vykdamas veiksmingą vyriausybės priežiūrą;

33. pabrėžia, kad svarbu kovoti su visų formų diskriminacija ir su diskriminacija visų pažeidžiamų grupių, ypač mažumų, romų, LGBT ir neįgalųjų, atžvilgiu; ragina valdžios institucijas nedelsiant suderinti kovos su diskriminacija teisės aktus su *acquis*, ypač atsižvelgiant į religinėms institucijoms suteiktas išimtis, pareigą sudaryti tinkamas sąlygas neįgaliesiems darbuotojams, nustatyti netiesioginės diskriminacijos apibrėžtį ir apibrėžti NVO vaidmenį teismo procesuose; apgailestaudamas pažymi, kad dar nesudarytas baudžiamojo persekiojimo ir galutinių nuosprendžių už nusikaltimus, susijusius su diskriminavimu, registras; ragina politinius vadovus aktyviai dalyvauti tolerancijos, ypač tolerancijos romams, moterims, neįgaliesiems ir LGBT, skatinimo kampanijose; palankiai vertina pozityvius veiksmus, kurių ėmėsi ombudsmenas ir už lygybės klausimus atsakingas Komisijos narys siekdami propaguoti šias vertybes Serbijos visuomenėje;

34. pripažįsta, kad moterys yra svarbus Serbijos visuomenės pokyčius skatinantis veiksnys; atkreipia dėmesį į tai, kad po 2012 m. rinkimų pagerėjo atstovavimas moterims Serbijos parlamente; teigiamai vertina tai, kad iš 250 Parlamento vietų 84 teko moterims; vis dėlto ragina Serbijos valdžios institucijas dėti tolesnes pastangas siekiant užtikrinti vienodą atstovavimą; pabrėžia, kad moterys vis dar diskriminuojamos darbo rinkoje ir kituose visuomenės sektoriuose ir kad joms vis dar nėra tinkamai atstovaujama politiniame šalies gyvenime, įskaitant vietas vyriausybėje; yra susirūpinęs dėl to, kad nors patvirtinti kovos su diskriminacija ir lyčių lygybės teisės aktai ir veikia juos įgyvendinančios institucijos, negalima tvirtinti, kad daroma pažanga vyrų ir moterų lygių galimybių srityje; atkreipia dėmesį į tai, kad veiksmingas galiojančių teisės aktų įgyvendinimas ir tolesnis administracinių gebėjimų stiprinimas tebėra pagrindiniai uždaviniai, ir ragina Serbijos valdžios institucijas šioje srityje dėti daugiau pastangų;

35. teigiamai vertina tai, kad Serbija pasirašė Europos Tarybos konvenciją dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos bei kovos su juo; pabrėžia, kad svarbu skubiai įgyvendinti konvenciją ir užtikrinti tinkamą jos vykdymą, kadangi smurtas prieš moteris vis dar kelia susirūpinimą;

36. ragina valdžios institucijas didesnę dėmesį skirti neįgalių asmenų nedarbo, skurdo ir diskriminavimo mažinimo politikai;

37. yra susirūpinęs dėl smurtaujančių chuliganų grupių keliamos grėsmės teisei valstybei ir viešajam saugumui Serbijoje, ypač po to, kai uždrausdama Belgrado gėjų eitynes 2012 m. spalio mėn. vyriausybė paskelbė, kad nepajėgia kontroliuoti šių grupių; ragina Serbijos vyriausybę nedelsiant užtikrinti, jog visos atitinkamos vyriausybės ir saugumo įstaigų imtųsi suderintų veiksmų siekdamas užtikrinti, kad šios grupės nebekeltų grėsmės ir kad už bet kokių šių grupių narių įvykdytą smurtą ar nusikalstamą veiklą būtų patraukta baudžiamojon atsakomybėn;

2013 m. balandžio 18 d., ketvirtadienis

38. ragina Serbijos valdžios institucijas užtikrinti Moterų žmogaus teisių gynėjų saugumą; yra susirūpinęs dėl to, kad 2012 m. tebesama neapykantą kurstančių kalbų, grasinimų, fizinių išpuolių, visų pirma, LGBT teisių gynėjų ir aktyvistų, keliančių praeities pripažinimo svarbos klausimą, atžvilgiu;

39. pabrėžia, kad svarbu už neapykantą kurstančias kalbas sistemingai bausti ir kad vyriausybė turi pasmerkti valstybės pareigūnų pasakytas neapykantą kurstančias kalbas;

40. smerkia vyriausybės sprendimą uždrausti Belgrado gėjų eitynes, kurios turėjo vykti 2012 m. spalio 6 d.; ragina Serbijos valdžios institucijas parengti ir įgyvendinti žinių ir supratimo apie LGBT teises didinimo, kovos su homofobija ir saugumo gerinimo veiksmų planą, siekiant užtikrinti, kad 2013 m. ir vėlesniais metais galėtų laisvai, sėkmingai ir saugiai vykti gėjų parada ir kiti panašūs renginiai; ragina valdžios institucijas tvirtiau išipareigoti gerbti susirinkimų laisvę, visų pirma veiksmingai uždraudžiant ekstremistines dešiniojos pakraipos organizacijas ir neformalias sporto sirgalių organizacijas, kurios glaudžiai susijusios su organizuotu nusikalstamumu; atsižvelgdamas į tai, teigiamai vertina Konstitucinio Teismo sprendimus uždrausti dvi tokias organizacijas;

41. palankiai vertina gerą teisės aktų sistemą, reglamentuojančią Serbijos nacionalinių, etninių ir kultūrinių mažumų klausimus; vis dėlto pabrėžia, kad reikia dėti daugiau pastangų siekiant užtikrinti veiksmingą jos įgyvendinimą visoje Serbijos teritorijoje; ragina valdžios institucijas pašalinti žinomus trūkumus, ypač susijusius su teisingu mažumų atstovavimu viešojo administravimo institucijose, teismuose ir policijos tarnybose; tvirtina, kad reikia imtis nuoseklesnių ir skubesių priemonių siekiant užtikrinti neribotas galimybes gauti kokybišką švietimą mažumų kalbomis federaliniu ir provincijų lygmenimis, kurio reikia siekiant išsaugoti etninę ir kultūrinę tapatybę, ir visų pirma aprūpinti visais reikiama vadovėliais ir kita mokomąja medžiaga; ragina valdžios institucijas užtikrinti, kad mažumų taryboms būtų skiriamos visos reikiamos biudžeto subsidijos; ragina Komisiją toliau atidžiai stebėti šioje srityje Serbijos dedamas pastangas;

42. apgailestaudamas pažymi, kad Respublikinė nacionalinių mažumų taryba neveikia nuo 2009 m.; ragina valdžios institucijas padaryti gerą valią ir palengvinti Bosnių nacionalinės tarybos sudarymą, taip pat dvi musulmonų bendruomenes integruoti į šalies gyvenimą; atkreipia dėmesį į tai, kad Serbijos Sandžak ir Pietų bei Pietryčių regionai, kuriuose gyvena didelė dalis mažumų atstovų, yra ekonomiškai nepakankamai išsivystę ir kad reikia tolesnių valdžios institucijų pastangų siekiant kovoti su dideliu nedarbu ir socialine atskirtimi; primena, kad svarbu įgyvendinti nacionalinių mažumų protokolą, kurį Rumunijos ir Serbijos vyriausybės pasirašė 2012 m. kovo 1 d. Briuselyje; ragina Serbijos valdžios institucijas gerinti visų mažumų, įskaitant romų, bosnių, albanų ir bulgarų mažumas, padėtį, nes juos ekonomikos nuosmukis paveikė neproporcingai ir užtikrinti nuoseklų teisinės mažumų apsaugos sistemos taikymą visoje Serbijoje, ypač švietimo, kalbinių ir kultūrinių teisių srityje; apgailestauja dėl nesenų išpuolių prieš etnines mažumas Voivodinoje; todėl ragina valdžios institucijas, ypač teisėtvarkos pajėgas, iširti visas susijusių bylų detales;

43. pažymi, kad 2011 m. surašymo duomenys paskelbti labai pavėluotai, taip pat pažymi, kad surašymo duomenis aktyviai boikotavo albanaiškai kalbantys Pietų Serbijos gyventojai, ir ragina Serbijos valdžios institucijas, ypač vietos valdžios institucijas, nediskriminuoti albanaiškai kalbančių asmenų kaip pretekstą naudojant minėtą boikotą;

44. pabrėžia, kad reikia gerinti romų padėtį; pripažįsta, kad pasiekta šioje tokia pažanga, pavyzdžiui, padidėjo švietimo sistemoje dalyvaujančių romų vaikų skaičius, ir kad buvo imtasi priemonių jų socialinei įtraukčiai didinti, pavyzdžiui, teikiama parama registruojant teisiniu požiūriu neegzistuojančius asmenis; vis dėlto pabrėžia, kad reikia labiau sutelktų ir tikslingų pastangų siekiant pagerinti socialinę ir ekonominę romų padėtį, visų pirma remiantis ES romų integracijos nacionalinių strategijų bendraisiais principais; reiškia susirūpinimą dėl vis dar nuolat vykstančios itin didelės diskriminacijos, socialinės atskirties, prievartinių iškeldinimų ir didelio nedarbo, ypač tarp romų tautybės moterų; be to, pažymi, kad kovos su diskriminavimu teisės aktus reikia visiškai suderinti su ES politika;

45. teigiamai vertina svarbius veiksmus, kurių imtasi siekiant įgyvendinti integracinio švietimo priemones, dėl kurių ženkliai padidėjo į pradinės mokyklas užsiregistravusių romų vaikų skaičius ir šiuo metu pradinį mokslą baigia du iš trijų romų vaikų, palyginti su prieš keletą metų buvusią situacija, kai jas baigdavo truputį daugiau nei vienas iš keturių vaikų; tebėra susirūpinęs dėl to, kad vis dar tikrai labai maža dalis romų vaikų lanko vidurines mokyklas ir kad 70 proc. romų visiškai nelanko mokyklos; ragina Serbijos vyriausybę užtikrinti, kad visiems romų vaikams ir jaunuoliams būtų suteiktos lygios galimybės arba antra galimybė grįžti į mokyklą; pabrėžia, kad lygios galimybės gauti kokybišką ikimokyklinį švietimą itin svarbios vaikams iš socialiai nepalankioje padėtyje esančių šeimų ir pačios svarbiausios siekiant įveikti iš kartos į kartą perduodamą skurdą ir socialinę atskirtį; susirūpinęs atkreipia dėmesį į tai, kad ekonomikos nuosmukis neproporcingai paveikė jaunesnius vaikus – tai matome iš to, kad 2008–2010 m. stulbinamai padidėjo visiškame skurde gyvenančių vaikų skaičius; primena, kad dėsninga, jog skurdas vaikystėje glaudžiai susijęs su blogesne fizine sveikata, silpnesniu pažintinių

2013 m. balandžio 18 d., ketvirtadienis

gebėjimų vystymusi, prastesniais rezultatais mokykloje ir socialine rizika, dėl kurių patiriamos didesnės teisinės ir socialinės apsaugos sistemų išlaidos; ragina Serbijos vyriausybę imtis veiksmų ir spręsti vaikų skurdo ir socialinės atskirties problemas;

46. primena savo raginimą Serbijos valdžios institucijoms imtis tolesnių veiksmų vykdant tarpvalstybinį bendradarbiavimą su kaimyninėmis ES valstybėmis narėmis Bulgarija, Vengrija ir Rumunija, įskaitant bendradarbiavimą pagal ES Dunojaus regiono strategiją, siekiant, be kita ko, palengvinti pasienio regionų ir mažumų gyvenamų vietovių ekonominį vystymąsi; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad svarbu atidaryti komercinių sunkvežimių terminalą Ribarcų ir Oltomantsų sienos kirtimo punkte;

47. teigiamai vertina pažangą vaikų priežiūros sistemos reformų srityje ir tai, kad toliau įgyvendinamas 2011 m. socialinės gerovės įstatymas; yra susirūpinęs dėl didėjančio vaikų skaičiaus priežiūros institucijose ir ypač dėl to, kad globos įstaigose gyvenančių neigalių vaikų ir specialiąsias mokyklas lankančių romų vaikų skaičius mažėja iš lėto; be to, reiškia susirūpinimą dėl to, kad daugėja nepilnamečių smurto ir smurto prieš vaikus atvejų, ir ragina valdžios institucijas visapusiškai užtikrinti pažeidžiamų vaikų, įskaitant romų vaikus, gatvės vaikus ir skurde gyvenančius vaikus, teises;

48. dar kartą pabrėžia, kad regioninis bendradarbiavimas labai svarbus siekiant, kad Vakarų Balkanų šalių Europos integracijos procesas būtų sėkmingas, kadangi tokiais santykiais demonstruojami paraišką pateikusių valstybių ketinimas ir pajėgumas įvykdyti ES valstybės narės įsipareigojimus ir konstruktyviai dirbti ES institucijose vykdant tolesnę Europos integraciją; teigiamai vertina susitaikymo srityje atliktą darbą ir mano, kad Serbija turėtų ir toliau atlikti aktyvų ir konstruktyvų vaidmenį regione ir toliau ieškoti būdų pripažinti kentėjimus ir gerbti visų karo nusikaltimų aukų teisę į tiesą ir teisingumą, įskaitant paramą RECOM steigimui; primena, kad iš tiesų tautų ir žmonių sutaukimas, taikus konfliktų sprendimas ir plėtojant gerų kaimyniškų Europos šalių santykių plėtojimas yra itin svarbūs užtikrinant tvarią taiką ir stabilumą ir iš esmės prisidedant prie tikrojo Europos integracijos proceso; ragina Serbijos valdžios institucijas glaudžiai bendradarbiauti su buvusiosios Jugoslavijos šalimis siekiant išspręsti likusias teisių perėmimo problemas;

49. labai apgailestauja dėl prezidento T. Nikoličiaus 2012 m. liepos mėn. padaryto pareiškimo, kuriame jis paneigė, jog Srebrenicoje buvo vykdomas genocidas, ir ragina jį dar kartą apsvarstyti savo poziciją ir pareiškimą, kad būtų galima siekti tikro ir ilgalaikio susitaikymo; primena, kad neturi būti neigiami jokie karo nusikaltimai ir žmogaus teisių pažeidimai, įvykdyti per praėjusio amžiaus dešimtojo dešimtmečio konfliktus buvusioje Jugoslavijoje, įskaitant Srebrenicos genocidą, kurį savo išvadoje ir sprendimuose pripažino TBTB ir TTT;

50. dar kartą patvirtina savo tvirtą paramą vizų režimo su Vakarų Balkanų šalims liberalizavimui; ragina Serbiją ir labiausiai su tuo susijusias ES valstybes nares kartu spręsti fiktyvių prieglobsčio prašytojų klausimą; primindamas, kad šis liberalizavimas yra pastebimiausias ir konkrečiausias Europos integracijos proceso regione laimėjimas, ragina jas daryti viską, ką gali, kad tiksliai įgyvendintų visus kriterijus ir priemones, būtinas, kad būtų suteikta teisė keliauti po Šengeno erdvę be vizų; pabrėžia, kad laikinas bevizio režimo sustabdymas labai sulėtintų šiuo režimu besinaudojančių Vakarų Balkanų valstybių stojimo procesą; pažymi, kad Serbija, tvarkydama fiktyvius prieglobsčio prašymus, turi daugiau bendradarbiauti su ES valstybių narių valdžios institucijomis, taip pat patvirtinti ir vykdyti reformas, siekdama gerinti mažumų, kurios daugiausia piktnaudžiauja bevizio režimu ir kai kurių valstybių narių prieglobsčio politika, padėti; ragina labiausiai netikrų prieglobsčio prašytojų antplūdžio paveiktas valstybes nares priimti tinkamas priemones, skirtas tokiems atvejams tvarkyti, visų pirma priskiriant Vakarų Balkanų šalis prie vadinamųjų saugių kilmės šalių; be to, ragina valstybes nares padėti Serbijai kovoti su organizuotu nusikalstamumu, susijusiu su neteisėtu netikrų prieglobsčio prašytojų gabenimu pasipelnymo tikslais; be to, pabrėžia, kad Serbija tampa šalimi, kuri priima vis daugiau prieglobsčio prašytojų, taigi ji turi efektyviau tvarkyti prieglobsčio prašymus; pabrėžia, jog reikia tinkamai informuoti piliečius apie bevizio režimo apribojimus, kad būtų išvengta bet kokio piktnaudžiavimo laisve keliauti ir vizų tvarkos liberalizavimo politika; pažymi, kad šis liberalizavimas yra vienas didžiausių laimėjimų šaliai vis labiau artėjant prie ES ir bet koks laikinas sustabdymas tikrai turėtų neigiamų socialinių, ekonominių ir politinių pasekmių;

51. pabrėžia, kad aktyvios ir nepriklausomos pilietinės visuomenės organizacijos (PVO) ir Serbijos parlamentas atlieka labai svarbų vaidmenį stiprinant ir konsoliduojant demokratinius ir politinius šalies procesus; pabrėžia dialogo su PVO svarbą ir pažymi esminį pilietinės visuomenės veikėjų vaidmenį prisidedant prie dialogo ir regioninio bendradarbiavimo skatinimo;

2013 m. balandžio 18 d., ketvirtadienis

52. teigiamai vertina tai, kad vyriausybė ėmė glaudžiau bendradarbiauti su NVO, tačiau ragina plačiau konsultuotis su šiomis organizacijomis formuojant politiką, taip pat rengiant politikos priemones ir teisės aktus ir stebint valdžios institucijų veiklą; ragina Serbijos vyriausybę visais stojimo proceso etapais dirbti kartu su PVO, nevalstybiniais veikėjais ir socialiniais partneriais ir teikti šalyje reikiamą informaciją tokiu būdu įrodant, jog ji laikosi pilietinės visuomenės įtraukimo į politikos formavimą principo, nes tai itin svarbu norint užtikrinti proceso atskaitomybę ir atvirumą;
53. džiaugiasi, kad Serbijos vyriausybė tęsia ginklų naikinimo programą; pažymi, kad šios programos sėkmė yra svarbus veiksnys siekiant įveikti nuo 1990 m. karo padėties laikotarpio likusį polinkį į smurtą Serbijos visuomenėje;
54. teigiamai vertina oficialų ministro primininko Ivica Dačićo vizitą į Bosniją ir Hercegoviną ir jo oficialiai išreikštą paramą šios šalies teritoriniam vientisumui ir suverenumui; mano, jog Serbijos tiesioginiai santykiai su Serbų Respublikos valdžios institucijomis privalo derėti su deklaruojama parama ir neturėtų kenkti Bosnijos ir Hercegovinos valstybės institucijų vientisumui, suverenumui, kompetencijoms ir veiksmingam veikimui; be to, ragina Serbijos valdžios institucijas aktyviai remti visus būtinus konstitucinius pokyčius, kurie Bosnijos ir Hercegovinos valstybės institucijoms suteiktų galimybę tęsti sudėtingas reformas vykdant Europos integracijos procesą;
55. teigiamai vertina pasiūlymą pradėti derybas su Bulgarija siekiant pasirašyti geros kaimynystės santykių susitarimą ir tikisi, kad tai paskatins teigiamus pokyčius regione;
56. ragina Kroatijos ir Serbijos politinius vadovus stengtis gerinti tarpusavio santykius; taigi remia visas iniciatyvas, kuriomis stiprinamas abiejų šalių bendradarbiavimas ir susitaikymas; pabrėžia gerų kaimyninių santykių svarbą vykdant Europos integracijos procesą ir ragina abiejų šalių valdžios institucijas toliau dėti pastangas siekiant spręsti be žinios dingusių asmenų klausimą; ragina abi vyriausybes išspręsti likusius valstybių sienų klausimus ir aktyviai remti grįžtančius pabėgėlius;
57. palankiai vertina Juodkalnijos ir Serbijos santykių pagerėjimą; ragina atitinkamas vyriausybes geriau koordinuoti su ES susijusias reformas, visų pirma siekiant spręsti bendrus uždavinius, susijusius su teisinės valstybės principo įgyvendinimu; ragina abi vyriausybes dėti didesnes pastangas siekiant rasti neišspręstų sienų problemų sprendimą;
58. be kitų Serbijos jau pasirašytų susitarimų palankiai vertina Serbijos ir Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos pasiektą susitarimą dėl laisvo piliečių judėjimo; teigiamai vertina prezidento T. Nikoličiaus pasiūlymą tarpininkauti sprendžiant ilgai trunkantį dviejų šalių stačiatikių bažnyčių ginčą, visapusiškai laikantis bažnyčios ir valstybės atskyrimo principo; ragina abi vyriausybes atidaryti daugiau patikros punktų, kad pasienio regionuose gyvenantys vietos gyventojai galėtų greičiau kirsti sieną;
59. teigiamai vertina pažangą Sarajevo procese ir aktyvų Serbijos dalyvavimą ją užtikrinant; palankiai vertina 2012 m. balandžio mėn. Sarajeve vykusios tarptautinės donorų konferencijos, kurioje Bosnija ir Hercegovina, Kroatija, Juodkalnija ir Serbija susitarė dėl bendros regioninės aprūpinimo būstu programos, rezultatus; tvirtai remia šią programą ir ragina šias šalis bendradarbiauti sprendžiant pabėgėlių ir perkeltųjų asmenų problemas šiame regione; ragina visas šalis nedelsiant įgyvendinti šią programą;
60. ragina Serbiją gerbti Kosovo teritorinį vientisumą ir spręsti dvišalius klausimus plėtojant dialogą su Priština ir išlaikant geros Europos kaimynystės ir savitarpio supratimo dvasią;
61. atkreipia dėmesį į spręstinas sunkias ekonominės politikos problemas; pabrėžia, kad reaguojant į didelį nedarbą ir infliacijos atsinaujinimą reikia gerinti verslo aplinką; pažymi, kad naujos griežtos taupymo priemonės negali būti savaimė veiksmingos, jei nebus derinamos su augimą skatinančia politika;
62. ragina Serbiją daugiau dėmesio skirti tolesniam verslo aplinkos gerinimui, ypač atsižvelgiant į privatizavimo procedūras ir viešuosius pirkimus;
63. palankiai vertina tai, kad pristatytas atsinaujinančiųjų išteklių energijos veiksmų planas, kuriuo siekiama įvesti konkrečias priemones, kurias naudodama Serbija tikisi įvykdyti pagal Energijos bendrijos sutartį prisiimtą įsipareigojimą iki 2020 m. 27 proc. visos suvartojamos energijos gauti iš atsinaujinančių šaltinių;
64. dar kartą primena, koks svarbus istorinis susitaikymas 1941-1948 m. žudynių klausimu, ir pabrėžia, kad svarbu, jog tiek Vengrijos, tiek Serbijos prezidentai įsipareigotų pagerbti minėtų nusikaltimų aukas;

2013 m. balandžio 18 d., ketvirtadienis

65. mano, kad, atsižvelgiant į istorinius sukrėtimus, bendro Serbijos ir Vengrijos istorikų komiteto dvejų metų veikla yra teigiamas žingsnis vykdant savitarpio supratimo ir susitaikymo procesą, ir ragina valdžios institucijas apsvarstyti galimybę taikyti tokį modelį visoms Serbijos kaimynėms;

66. teigiamai vertina Serbijos ir Kroatijos užsienio reikalų ministrų pasiektą susitarimą suformuoti bendrą mišrią komisiją, kuri nagrinėtų neišspręstus šių dviejų šalių klausimus, įskaitant dėl kaltinimų genocidu, kuriuos abi šalys yra viena kitai pateikusios; mano, kad tai svarbus žingsnis pirmyn visam regionui, einančiam integracijos į ES keliu; atsižvelgdamas į tai ragina Tarybą pažangiau įgyvendinti ir stiprinti ES finansuojamus bendrus tarpvalstybinius projektus siekiant, kad toliau būtų vystomi geri kaimyniniai santykiai ir skatinamas regioninis bendradarbiavimas;

67. ragina Serbijos vyriausybę, kuri nuo 2013 m. sausio mėn. perims pirmininkavimą Energijos bendrijai, imtis visų reikiamų veiksnių siekiant Energijos bendrijos ministrų tarybos 2012 m. spalio 18 d. Budvoje patvirtintą Energijos strategiją suderinti su ES aplinkosaugos standartais ir klimato kaitos tikslais ir kartu užtikrinti, kad visos atitinkamos suinteresuotosios šalys, įskaitant pilietinės visuomenės organizacijas, būtų įtrauktos į konsultacijų procesą;

68. prašo Komisiją išplėsti Energetikos veiksnių planą iki 2050 m. ir įtraukti į jį Energijos bendrijos šalis, nes šios šalys ir ES siekia visiškai integruotos elektros energijos ir dujų vidaus rinkos ir taiko ES energetikos *acquis*;

69. ragina skatinti tokią ekonomikos politiką, kuri užtikrintų tvarų ekonomikos augimą, aplinkos apsaugą ir darbo vietų kūrimą; ragina dėti tolesnes pastangas siekiant sudaryti palankesnes sąlygas VMĮ veiklai, nes ją vykdant auga pajamos ir mažėja nedarbas, ypač jaunimo, taip pat pagerinti galimybes gauti finansavimą; primena, kad dėl valstybės ir privačių monopolijų atsiranda didelių kliūčių pereiti prie atviros rinkos ekonomikos, ir ragina vyriausybę imtis priemonių joms panaikinti;

70. atkreipia dėmesį į nemažą valstybės skolos padidėjimą ir į aukštą nedarbo lygį; ragina toliau įgyvendinti biudžeto deficito mažinimo priemones ir parengti užimtumo strategiją, kurioje dėmesys būtų skiriamas labiausiai nukentėjusioms socialinėms grupėms ir jaunimui;

71. pabrėžia, kad pasaulinė finansų krizė padarė neigiamą poveikį visuomenei, o ypač – pažeidžiamoms grupėms; taigi ragina valdžios institucijas dėti visas pastangas, kad sumažintų neigiamus padarinius – skurdą, nedarbą, socialinę atskirtį, taip pat šalinti pagrindines šių problemų priežastis ir su jomis kovoti;

72. pabrėžia, kad Serbija ratifikavo pagrindines Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) darbo teisių konvencijas, taip pat persvarstytą Europos socialinę chartiją; atkreipia dėmesį į tai, kad, nepaisant konstitucinių garantijų, darbo ir profesinių sąjungų teisės vis dar ribotos, ir ragina Serbiją toliau stiprinti šias teises; yra susirūpinęs dėl to, kad socialinis dialogas vyksta neaktyviai ir su socialiniais partneriais konsultuojamasi nereguliariai; ragina imtis tolesnių veiksnių siekiant stiprinti Ekonomikos ir socialinių reikalų tarybą, kad būtų užtikrinta, jog ji galėtų imtis aktyvaus vaidmens stiprinant socialinį dialogą ir aktyviau teikti konsultacijas teisėkūros srityje;

73. apgailestaudamas pažymi, kad trūksta pažangos darbo ir profesinių sąjungų teisių srityje; ragina valdžios institucijas nedelsiant pradėti kurti sąlygas tikram socialiniam dialogui, kuris iki šiol nevyko, supaprastinti profesinių sąjungų registracijos procedūras ir skatinti pripažinti jau užregistruotas profesines sąjungas; atkreipia dėmesį į Darbo įstatymo trūkumus, nes šis įstatymas dar nesuderintas su *acquis*, taip pat į tai, kad Streikų įstatymas nesuderintas su ES ir TDO standartais; be to, nurodo, kad favoritizmas ir nepotizmas vis dar yra didelės Serbijos problemos; pabrėžia, kad svarbu, ypač valstybiniame sektoriuje, priimti darbuotojus ir aukštinti jų pareigas pagal nuopelnus, ir pabrėžia, kad darbuotojų atleidimas iš darbo dėl jų politinių pažiūrų ar politinės priklausomybės yra nepriimtinas;

74. teigiamai vertina Restitucijos agentūros iki šiol atliktą darbą; ragina valdžios institucijas užtikrinti, kad agentūrai būtų suteikti visi reikiami administraciniai ir finansiniai išteklių ir ji galėtų nepriklausomai atlikti savo darbą; ragina, kai tik įmanoma, grąžinti turtą natūra; pabrėžia, kad reikia kovoti su sistemingu dėl privačių interesų vykdomu valstybinio turto įsigijimu sudarant išsamų viešosios ir valstybinės nuosavybės sąrašą ir suderinant Žemės ir statybos įstatymą su Europos standartais; atkreipia dėmesį į tai, kad ypač išsilyjant žemę mieste buvo taikomos netinkamos teisinės procedūros ir tuo pasinaudojo organizuoto nusikalstamumo grupuotės ir privatūs asmenys pinigams plauti;

75. teigiamai vertina tai, kad priimtas naujas reglamentas dėl Europos kultūros sostinės projekto, pagal kurį 2020–2030 m. laikotarpiu leidžiama šiame projekte dalyvauti ES šalims kandidatėms; remia Belgrado miesto valdžios institucijų iniciatyvą pradėti Belgrado – 2020 m. Europos kultūros sostinės kampaniją ir remia susijusius projektus, kurie priartintų Belgradą ir Serbiją prie ES kultūros požiūriu, ypač atsižvelgiant į įvairių etninių grupių sambūvį, įvairių kultūrų tarpusavio supratimą ir religijų dialogą;

2013 m. balandžio 18 d., ketvirtadienis

76. pabrėžia, jog svarbu plėtoti viešąjį transportą ir ypač siekti gerinti esamas ar statyti naujas geležinkelio linijas, kad būtų sukurta tvari transporto sistema; apgailestauja, kad šioje srityje ir mišriojo vežimo srityje padaryta nedidelė pažanga;
77. ypač ragina Serbijos valdžios institucijas supaprastinti ir pagreitinti administracines procedūras, susijusias su statybos leidimų išdavimu, licencijų suteikimu ir tinklų jungčių įrengimu vykdant atsinaujinančiųjų energijos šaltinių projektus;
78. atkreipia dėmesį į tai, kad reikia nemažų pastangų aplinkos apsaugos srityje ir ypač vandentvarkos, gamtos apsaugos ir oro kokybės srityse; pabrėžia, kad negalima pasiekti didelės pažangos pakankamai nesustiprinus administracinių gebėjimų, ir ragina Serbijos vyriausybę imtis būtinų priemonių šiuo klausimu;
79. apgailestauja dėl Serbijos vyriausybės sprendimo padidinti maksimalų leidžiamą aflatoksino kiekį piene nuo 0,05 iki 0,5 mikrogramų kilogramui, siekiant įveikti neseniai kilusią pieno krizę; ragina Serbijos valdžios institucijas laiku nustatyti pagrindines priežastis, dėl kurių padidėjo aflatoksino kiekis piene, ir tai padarius sumažinti maksimalų leidžiamą kiekį atsižvelgiant į ES standartus;
80. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir Serbijos vyriausybei bei parlamentui.

P7_TA(2013)0187

Kosovo europinės integracijos procesas

2013 m. balandžio 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Kosovo europinės integracijos proceso (2012/2867 (RSP))

(2016/C 045/11)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 30 d. paskelbtą Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 18/2012 dėl Europos Sąjungos pagalbos Kosovui teisinės valstybės kūrimo srityje,
- atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 22 d. Tarybos sprendimą, kuriuo Komisija įgaliojama pradėti derybas dėl pagrindų susitarimo su Kosovu dėl jo dalyvavimo Sąjungos programose,
- atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 10 d. Komisijos komunikatą dėl Europos Sąjungos ir Kosovo stabilizacijos ir asociacijos susitarimo galimybių studijos (COM(2012)0602),
- atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 10 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai „2012–2013 m. plėtros strategija ir pagrindiniai uždaviniai“ (COM(2012)0600),
- atsižvelgdamas į tai, kad 2012 m. rugsėjo mėn. baigėsi Tarptautiniam civiliniam įgaliotiniui suteikti įgaliojimai ir iki 2012 m. pabaigos bus uždarytas Tarptautinis civilinis biuras,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Generalinio Sekretoriaus pateiktas Jungtinių Tautų laikinosios administracijos misijos Kosove vykdomos veiklos ir su tuo susijusių pokyčių ataskaitas, kurių naujausia pateikta 2012 m. lapkričio 8 d. ir apima laikotarpį nuo 2012 m. liepos 16 d. iki tų pačių metų spalio 15 d.;
- atsižvelgdamas į tai, kad 2012 m. rugsėjo 7 d. Kosovo Asamblėja ratifikavo susitarimą su ES dėl ES teisinės valstybės misijos Kosove (EULEX) įgaliojimų pratęsimo iki 2014 m. birželio mėn.,
- atsižvelgdamas į 2008 m. vasario 4 d. Tarybos bendruosius veiksmus 2008/124/BUSP dėl Europos Sąjungos teisinės valstybės misijos Kosove (EULEX Kosovo), iš dalies pakeistus 2009 m. birželio 9 d. Tarybos bendraisiais veiksmais 2009/445/BUSP, 2010 m. birželio 8 d. Tarybos sprendimu 2010/322/BUSP ir 2012 m. birželio 5 d. Tarybos sprendimu 2012/291/BUSP,
- atsižvelgdamas į 2009 m. gruodžio 7 d., 2010 m. gruodžio 14 d. ir 2011 m. gruodžio 5 d. Bendrųjų reikalų tarybos posėdžių išvadas, kuriose pabrėžiama ir dar kartą atitinkamai patvirtinama, kad, nedarant poveikio valstybių narių pozicijai dėl Kosovo statuso, ateityje Kosovui įvykdžius visas sąlygas taip pat galėtų būti liberalizuotas vizų režimas, ir palankiai vertindamas 2012 m. sausio mėn. pradėtą dialogą dėl vizų režimo ir 2012 m. birželio mėn. pateiktą vizų režimo liberalizavimo veiksmų planą,